

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

2

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24   **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 2. – 716 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

<i>Кухаренко Сергій Вікторович</i> СИСТЕМА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ У СФЕРІ МЕДІА В УКРАЇНІ	546
<i>Чепурна Олена Євгенівна</i> АНАЛІЗ ТЕОРЕТИКО-ІГРОВИХ МЕТОДІВ СУЧАСНОЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ	548
<i>Соколов Артем Вікторович, Баландіна Наталія Миколаївна, Зігінова Юлія Костянтинівна</i> КОНЦЕПТУАЛЬНА ІДЕЯ ЗБІЛЬШЕННЯ БЛОКУ ДЛЯ МЕТОДУ З КОДОВИМ УПРАВЛІННЯМ ТА СЛІПИМ ДЕКОДУВАННЯМ	551
<i>Черевко Євген Володимирович</i> ЧИСЕЛЬНЕ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ РІВНЯННЯ СТРУНИ ЗАСОБАМИ БІБЛІОТЕК PYTHON	555
<i>Овчинников Микола Юрійович</i> КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦВЗ В АУДІОФАЙЛИ	558
<i>Слатвінська Валерія Миколаївна</i> ІНТЕГРАЦІЯ УМОВНОГО ГЕНЕРАТИВНО-ЗМАГАЛЬНОГО ПІДХОДУ ТА LSTM-МЕРЕЖ ДЛЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ АНОМАЛІЙ У КІБЕРБЕЗПЕЦІ МЕРЕЖЕВОГО ОБЛАДНАННЯ	563
<i>Скідан Владислав Сергійович</i> ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	565
<i>Поворознюк Олексій Олегович</i> МЕТОДИ ЗАХИСТУ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ДАНИХ ПІД ЧАС ВІЙНИ	568

СЕКЦІЯ 24. КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСУ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ В АСПЕКТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

<i>Томчаковська Юлія Олегівна</i> ТИПОЛОГІЯ АНГЛОМОВНИХ МЕДІАТЕКСТІВ	571
<i>Строченко Леся Василівна</i> ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРИНЦИПИ ПАРАДИГМАЛЬНОГО ПРОСТОРУ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ	573
<i>Varieshkina Natalia</i> COMMUNICATIVE PRINCIPLE IN READING SKILLS FORMATION	575
<i>Дихта Наталія Миколаївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ ЇЇ ВЖИВАННЯ	578
<i>Єрьоменко Світлана Василівна</i> ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКОГО ДИСКУРСУ	580
<i>Іванова Наталія Георгіївна</i> ЦИФРОВІ СТРАТЕГІЇ ВИВЧЕННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ТРЕТЬОЇ ІНОЗЕМНОЇ: РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕСКРИПТОРІВ INTERACCIÓN EN LÍNEA НА ПОЧАТКОВОМУ РІВНІ В УМОВАХ ВИЩОЇ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ	583
<i>Козак Тетяна Борисівна</i> БІНАРНІСТЬ ПОНЯТТЯ 'ЧОРНИЙ'/'БІЛИЙ' У МОВАХ ПЕРВІСНОЇ ФОРМАЦІЇ	586
<i>Марчук Ірина Петрівна</i> DEVELOPING INDIVIDUAL PROFESSIONAL PROGRAMS OF A TUTOR	589
<i>Пеліван Оксана Костянтинівна</i> ВВІЧЛИВІСТЬ В ІСТОРИЧНОМУ АСПЕКТІ	592
<i>Потенко Людмила Олександрівна</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ВІЙНИ	595
<i>Телецька Тетяна Володимирівна</i> ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ПРАВНИЧОЇ ГАЛУЗІ: КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД	598

СЕКЦІЯ 24.

КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСУ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ В АСПЕКТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Керівник секції: завідувач кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук,
доцент Томчаковська Юлія Олегівна

Секретар секції: доцент кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук
Швелідзе Лідія Дмитрівна

Томчаковська Юлія Олегівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
завідувач кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент*

ТИПОЛОГІЯ АНГЛОМОВНИХ МЕДІАТЕКСТІВ

У сучасному англомовному медіапросторі спостерігається розмаїття форм і жанрів медіатекстів, що відображає складність комунікаційних процесів у глобалізованому суспільстві [1; 2]. Для повноцінного аналізу та розуміння таких текстів доцільно звернутися до їхньої типологізації. Класифікація медіатекстів здійснюється на основі кількох ключових параметрів: каналу подачі, жанрових особливостей, функціонального стилю, семіотичної структури та комунікативної мети [3].

Медіатексти англомовного середовища охоплюють як традиційні, так і нові цифрові формати. До традиційних належать друковані матеріали, такі як газетні статті, журнальні колонки, листи до редактора та аналітичні публікації. Аудіальні медіатексти представлені подкастами, радіоновинами, звуковими інтерв'ю. Візуальний канал охоплює афіші, плакати, інфографіку. Водночас значну частину сучасного медіаконтенту становлять аудіовізуальні продукти – теленовини, документальні фільми, інтерв'ю, відеоблоги, рекламні ролики. У цифровому середовищі активно функціонують мультимедійні інтерактивні тексти: соціальні мережі, блоги, лонгріди, сайти та мобільні застосунки.

За жанровим поділом медіатексти класифікуються як інформаційні, аналітичні, публіцистичні, рекламні, розважальні, навчальні, мовленнєво-ігрові, а також маніпулятивні або епатажні. Кожен жанр має свою специфіку подачі матеріалу, риторику впливу та очікування аудиторії. Інформаційні тексти зорієнтовані на передачу фактів, аналітичні – на пояснення й оцінювання, публіцистичні – на формування думки, рекламні – на переконання й стимулювання дії, розважальні – на емоційне залучення, а навчальні – на просвітницьку функцію.

Функціонально-стилістичний аспект також відіграє важливу роль у типологізації. У межах медіатекстів можуть поєднуватися елементи офіційно-ділового,

публіцистичного, розмовного, науково-популярного й навіть художнього стилю. Наприклад, журналістські матеріали часто містять синтез офіційного й емоційно забарвленого викладу, тоді як освітні платформи комбінують науковий стиль із доступною мовою пояснення.

Окремий критерій типології пов'язаний зі ступенем полікодовості або креолізованості тексту. Медіатексти можуть бути переважно вербальними, як-от газетна колонка, або полікодовими – коли словесний компонент доповнюється візуальним (фотографіями, графіками, схемами). Особливої уваги заслуговують креолізовані тексти, в яких вербальні та невербальні елементи утворюють неподільну семантичну єдність. До таких належать комікси, меми, реклама, сторінки в Instagram, де текст і зображення взаємодіють і створюють нову смислову якість.

З огляду на комунікативну мету медіатексти можуть виконувати інформативну, переконувальну, розважальну, освітню, маніпулятивну або провокаційну функції. Наприклад, новинна стаття покликана інформувати, а політичний відеоролик – переконувати або маніпулювати. Рекламний банер поєднує функції переконання і привернення уваги, тоді як сатиричний мем здатен провокувати емоційне реагування та критичне осмислення.

Жанрове й структурне розмаїття англomовних медіатекстів можна проілюструвати низкою прикладів. Новинна стаття BBC, яка містить основний текст, заголовки, інфографіку та цитати, є зразком полікодового інформаційного тексту. Колонка в The Guardian або особистий блог часто має публіцистичний характер, поєднуючи елементи есеїстики, суб'єктивної аналітики та емоційного забарвлення. Реклама бренду Nike у форматі відеоролика є прикладом аудіовізуального креолізованого тексту з виразною емоційною спрямованістю. Публікації National Geographic в Instagram поєднують якісну фотографію, короткий наративний підпис та хештеги, створюючи мультимодальний навчально-розважальний текст.

Отже, типологія англomовних медіатекстів охоплює складну систему критеріїв, серед яких ключовими є жанр, стиль, формат, семіотична структура та цільова функція. Такий підхід дозволяє глибше зрозуміти природу сучасної медіакommунікації, виявити специфіку мовних та візуальних засобів впливу, а також сформувати критичне ставлення до контенту, що функціонує у глобальному інформаційному просторі. Усвідомлення типологічної різноманітності медіатекстів сприяє розвитку медіаграмотності, міжкультурної комунікативної компетентності та навичок аналітичного мислення, які є необхідними для сучасного читача, споживача й інтерпретатора інформації.

Список використаних джерел:

1. Чумак Л. М. Лексичні інновації в англomовному медійному дискурсі початку ХХІ століття: структурний і лінгвопрагматичний аспекти : дис. ... канд. філол. Наук : 10.02.04. Київ, 2018. 237 с.

2. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика в сучасній Україні: аналіз ситуації. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. Київ, 2013. Вип. 26. С. 3–12.

3. Matheson D. Media discourses: analysing media texts. London : Open University Press, 2005. 206 p.

Ключові слова: медіалінгвістика, медіатекст, типологія.

Keywords: media linguistics, media text, typology.

Строченко Леся Василівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри іноземних мов, доктор філологічних наук, доцент*

ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРИНЦИПИ ПАРАДИГМАЛЬНОГО ПРОСТОРУ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Дослідницькі принципи парадигмального простору сучасної лінгвістики визначаються багатогранністю підходів, міждисциплінарною орієнтацією та концептуальною відкритістю. У центрі уваги сучасної лінгвістики перебуває розуміння мови як складного когнітивного, соціального, культурного і комунікативного феномену, що функціонує у широкому спектрі контекстів і змінюється відповідно до динаміки людського пізнання та соціальних умов [1; 2].

Парадигмальний простір лінгвістики сьогодні є відкритою системою, у межах якої співіснують і взаємодіють різноманітні наукові парадигми. Це означає, що одночасно використовуються як формальні та структуралістські моделі, так і когнітивні, функційні, комунікативні та прагматичні підходи до аналізу мови. Такий плюралізм дає змогу аналізувати мовні явища з різних точок зору, об'єднуючи синтаксичні структури з когнітивними процесами, прагматичними настановами, соціальними функціями та культурними конотаціями.

Суттєвим дослідницьким орієнтиром виступає міждисциплінарність, що передбачає залучення до мовознавчих досліджень знань і методів суміжних галузей, зокрема когнітивної психології, філософії, нейронаук, соціології, культурології, а також штучного інтелекту й інформатики. Це забезпечує вихід за межі суто лінгвістичних структур і дає змогу розглядати мову як інструмент ментальної репрезентації, пізнання світу, соціального впливу та кодування досвіду.

Одним з ключових принципів є когнітивно-інтерпретативний підхід, що розглядає мову як засіб концептуалізації дійсності. У цьому контексті особливу увагу приділено вивченню мовної картини світу, категоризації, концептів, фреймів, ментальних моделей і механізмів метафоризації. Мовні одиниці аналізуються як репрезентанти знань, що активізують культурно зумовлені схеми сприйняття і мислення.